

سیاسی، روحیه همدلی و همراهی مردم و مسئولان نظام در تحمل محدودیت ها و سختی های دائم که البته ریشه در فهم عمیق و شناخت کامل مردم از دلایل و ریشه های دشمنی ها و هجمه های دشمنان نظام در همه سال های پس از پیروزی انقلاب اسلامی دارد.

■ **بعد از اتفاقات یاد شده انتظار می رفت برای ترمیم سرمایه اجتماعی مشخصاً در انتخابات مجلس شاهد اتفاقات مثبتی باشیم، اما این انتخابات کم مشارکت ترین انتخابات تاریخ کشور شد. این کیفیت مشارکت را شما در وزارت کشور چگونه تعبیر کردید؟ آیا آن را واجد پیام خاصی به سیستم سیاسی دانستید یا یک موضوع طبیعی و غیر مهم قلمداد کردید؟**

واقعیت آن است که کشور در شرایط عادی، وارد فضای انتخاباتی نشد. سال ۱۳۹۸ سالی بسیار خاص و سخت از نظر وقوع حوادث و بروز تحولات متنوع و گسترده بود. از ابتدای سال با پدیده سیل، سالی سخت و پر مشقت آغاز شد و در ماه های بعد هم تداوم تحریم ها و فشار های ناجوانمردانه، ترور رذیلانه سردار سلیمانی، وقایع آبان ۹۸ و بعد هم مسائل مربوط به شیوع کرونا باعث شد که کشور با شرایطی غیر عادی وارد فضای انتخاباتی شود. به هر حال، باید پذیرفت که مشارکت پایین در این دوره از انتخابات، دلایل متنی و فرامتنی عده ای دارد که هر کدام سهمی در کاهش مشارکت در این دوره داشتند. مهم این است که واقعیت ها را انکار نکنیم و با دیدی باز و همه جانبه نگر، به تحلیل و ارزیابی وضعیت و دلایل این موضوع بپردازیم. طبیعی است که بررسی و ارزیابی دقیق این موضوع، به شکل جدی در دستور کار وزارت کشور قرار دارد.

■ **این مصاحبه به مناسبت هفته دولت منتشر می شود. می خواستم بدانم انتخابات مجلس را باید جزو دستاوردهای دولت قلمداد کرد؟ آن چه رخ داد چه میزانی از خواست و مطلوب دولت بود؟**

درباره اینکه آیا انتخابات مجلس جزو دستاوردهای دولت محسوب می شود، به صراحت عرض می کنم که بله. واقعیت آن است که وظیفه برگزاری انتخابات حسب قانون به شکل کامل بر عهده وزارت کشور و ستاد انتخابات کشور است و این برگزاری، همه شئون و جوانب امور اجرایی و اداری انتخابات را شامل می شود. از طرفی، انتخابات دارای چهار رکن اساسی است: امنیت و سلامت انتخابات که وظایف ذاتی وزارت کشور محسوب می شوند؛ و مشارکت و رقابت که وظایف ملی به شمار می آیند. از نظر سلامت و امنیت، این دوره از انتخابات در نهایت سلامت و امنیت و بدون کوچک ترین مسأله ای برگزار شد؛ بنابراین قطعاً می توان برگزاری انتخاباتی چنین شفاف، سالم و امن را دستاوردی بزرگ و ویژه برای وزارت کشور و دولت به شمار آورد. در خصوص دورکن رقابت و مشارکت هم وزارت کشور نهایت تلاش خود را در ارزیابی و همکاری با سایر نهاد ها و بویژه شورای محترم نگهبان برای مشارکت افزایی و فراهم کردن انتخاباتی با رقابت حداکثری انجام داد.

■ **دولت دوازدهم یک انتخابات مهم دیگر در ۱۴۰۰ را باید برگزار کند. به نظر نمی رسد اتفاقات خاصی هم در قانون انتخابات بیفتد. به نظر شما مهم ترین نکاتی که معطوف به انتخابات ۱۴۰۰ باید از هم اکنون مد نظر سیستم سیاسی باشد، چیست؟ بخصوص به تجربه مشارکت هم حالا پیش روی ماست. در حقیقت، درس های انتخابات مجلس برای ریاست جمهوری چیست؟**

فقط انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ مطرح نیست، بلکه وزارت کشور، آن زمان باید انتخابات

شورا های اسلامی، میان دوره های مجلس و میان دوره های مجلس خبرگان رهبری را هم اجرا و برگزار کند؛ بنابراین ۴ انتخابات در پیش است. اما از منظر برگزاری انتخابات و اجرای قانون انتخابات، در همین انتخابات دوم اسفند ۹۸ هم اقدامات و ابتکارات ویژه ای انجام شد. در این دوره، آسیب شناسی مسائل اجرایی و برگزاری انتخابات های پیشین در زمینه های مختلف، در گسترده ترین ابعاد انجام شد و حداکثر بهره گیری از تجارب برگزاری انتخابات های پیشین به عمل آمد. همچنین موضوع آموزش تخصصی مجریان انتخابات هم از مهم ترین رویکردهای ستاد انتخابات کشور بود که در گسترده ترین شکل ممکن انجام شد.

البته اصلاح مواد از قانون انتخابات ریاست جمهوری در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار دارد که امیدوارم در زمان مناسب با لحاظ نظرات کارشناسی وزارت کشور و... به انتخابات ۱۴۰۰ برسد؛ هر چند لایحه

ماهیت انتخابات ریاست جمهوری با سایر انتخابات ها بخصوص انتخابات مجلس متفاوت است و با توجه به خصلت ملی آن، به طور حتم در ماه های آینده با هر چه نزدیک تر شدن به زمان انتخابات ریاست جمهوری، بر تکاپو و فعالیت و تحرکات جریان های سیاسی افزوده خواهد شد و فضای سیاسی و انتخاباتی پر شور تر و پویاتری حاکم خواهد شد

جامع انتخابات نیز که در بهمن ماه ۱۳۹۷ توسط دولت به مجلس دهم ارسال شد هنوز بلا تکلیف است.

در سایر زمینه ها و حوزه های متنوع مرتبط با برگزاری انتخابات هم ابتکارات ویژه ای انجام شد که همه این موارد را می توان درس هایی برای برگزاری هر چه بهتر انتخابات ها تا سال ۱۴۰۰ دانست؛ اما نکته ای که می خواهم بر آن تأکید کنم، توجه به دورکن مشارکت و رقابت در انتخابات ۱۴۰۰ است. قطعاً انتخاب رئیس جمهوری با مشارکت بالا اقتدار بیش تری را برای این جایگاه ایجاد خواهد کرد و در کنار متغیرهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و... افزایش رقابت پذیری انتخابات ۱۴۰۰ و حضور همه سلاقی و علایق سیاسی مختلف در درون خانواده انقلاب اسلامی که خوشبختانه خانواده بزرگ و رشیدی است، بر افزایش مشارکت تأثیر خواهد گذاشت.

■ **در حال حاضر فضای سیاسی کشور در رکود و خوت و شاید نوعی بی تفاوتی باشد. شما دلایل این وضعیت را به جز کرونا چه می دانید؟ فکر می کنید با نزدیک تر شدن به انتخابات، فضای سیاسی گرم تر می شود یا**

ممکن است در صورت مشاهده نشدن پالس های مثبت در حوزه های اقتصادی و سیاست داخلی و خارجی، ناامیدی تقویت شود؟

باعتبار شما منی بر «رکود و خوت و نوعی بی تفاوتی در فضای سیاسی کشور» به شکل کامل موافق نیستم و شاید بتوان گفت با توجه به شرایط خاص جامعه و تداوم شیوع کرونا، به هر حال نوعی حالت فترت در حوزه های مختلف و در نتیجه فضای سیاسی جامعه وجود دارد؛ اما اعتقاد دارم ماهیت انتخابات ریاست جمهوری با سایر انتخابات ها بخصوص انتخابات مجلس متفاوت است و با توجه به خصلت ملی آن، به طور حتم در ماه های آینده با هر چه نزدیک تر شدن به زمان انتخابات ریاست جمهوری، بر تکاپو و فعالیت و تحرکات جریان های سیاسی افزوده خواهد شد و فضای سیاسی و انتخاباتی پر شور تر و پویاتری حاکم خواهد شد. نشانه های بروز این شور و تحرک را کمابیش از همین حالا هم می شود مشاهده کرد. ضمن اینکه همزمان انتخابات شورا های اسلامی شهر و روستا را هم داریم، یعنی یک انتخابات کاملاً ملی در کنار یک انتخابات کاملاً محلی؛ لذا تصور بنده این است که هم افزایی این دو انتخابات، شور انتخاباتی را ایجاد خواهد کرد.

■ **رویکرد دولت آقای روحانی ایجاد فضا و میدان برای فعالیت های حزبی بوده است. حاصل این رویکرد را در عرصه عملی و نشاط سیاسی و رونق بخشی به فعالیت های حزبی چه می دانید؟ آیا دولت فقط مجوز فعالیت می دهد یا در باره امنیت فعالیت قانونی حزبی هم مسئولیت دارد؟**

حمایت از فعالیت قانونی احزاب و ترویج حزب، از جمله مهم ترین شعار ها و رویکردهای دولت تدبیر و امید بوده که به صورتی جدی و مؤثر در دستور کار وزارت کشور قرار گرفته و معاونت سیاسی نیز همواره به عنوان تکلیفی ویژه و مهم به آن توجه داشته است. لازم است به یک مجموعه از اقدامات و ابتکارات مهم و مؤثر وزارت کشور در این زمینه اشاره کنم:

راه اندازی شعب خانه احزاب در استان ها (تاکنون ۱۸ خانه احزاب در ۱۸ استان کشور راه اندازی شده که این امر نقش بسیار مؤثری در خصوص ترویج حزب و تسهیل فعالیت های قانونی حزبی فعالان سیاسی داشته است) تدوین و ابلاغ منشور گفت و گوی سیاسی به استانداری ها و پیگیری امور اجرایی (در راستای ترویج حزب و تسهیل فعالیت احزاب و فعالان سیاسی، منشور «گفت و گوی سیاسی» از سوی وزیر محترم کشور صادر شده و به تمامی استان های کشور ابلاغ شده است. در این خصوص به صورت مستمر، اجرا و پیگیری این منشور در استان ها از وظایف و برنامه های مداوم معاونت سیاسی بوده است)

احیای بارانه احزاب (یارانه احزاب پس از ۱۰ سال احیا شد و پیگیری و تخصیص آن در سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ به میزان دویلیارد و ششصد میلیون تومان صورت پذیرفت)

پیگیری تمامی امور اجرایی قانون جدید احزاب (با توجه به قانون جدید فعالیت احزاب مبنی بر ضرورت انطباق شرایط احزاب دارای پروانه با مفاد این قانون، برابر اقدامات انجام شده، تاکنون تعداد ۱۱۶ حزب و گروه سیاسی مطابق قانون جدید انطباق یافته یا پروانه فعالیت دریافت کرده اند)

برگزاری مستمر جلسات کمیسیون ماده ۱۰ فعالیت احزاب و گروه های سیاسی (و پیگیری جدی و مؤثر مصوبات این کمیسیون)

